

Hodelus-informasjon

Barn i skoler og barnehager får av og til hodelus. Det er viktig å huske at hodelus ikke skyldes dårlig hygiene, men smitter ved direkte kontakt mellom mennesker.

Hodeplagg, skjerf og kammer kan også være smitteveier. Her er informasjon om hva man skal gjøre med hodelus.

ANBEFALINGER FRA FOLKEHELSEINSTITUTTET:

Lus er 2-3mm store, grå, brune, svarte eller røde insekter. De lever av å suge blod fra hodebunnen. Eggene festes ved hårrøten, og klekkes en uke etter at de er lagt. De er 0,3-0,8mm og likner på flass, men kjennetegnes best ved at de limer seg fast til håret. Når håret vokser følger eggene med. Finner en lusegg ute på hårstrået er det rester av døde egg. Håret vokser ca 1 cm pr. måned, og på den måten kan en finne ut når egget ble lagt. (Eggrester 2 cm fra hodebunnen indikerer at egget ble lagt for ca 2 måneder siden). Kløen i hodebunnen er en allergisk reaksjon og kommer først uker til måneder etter luseangrepet.

HVORDAN OPPDAGES LUS?

Alle i familien må undersøkes, også de som ikke klør. Kamming av vått hår har vist seg å være den mest effektive måten til å påvise hodelus. Det er viktig å bruke finkam (kam med tett tinner), godt lys, evt. forstørrelsesglass og håndkle over skuldrene. Se etter lus og egg både på kammen og på håndkledet. Gre langsomt og gransk hårstråene nær hodebunnen spesielt nøye. Det er lettest å oppdage lus bak ørene, opp mot issen og i nakken.

Kamming kan også brukes til å bekjempe lusa. Da må kammingen utføres systematisk og grundig én gang om dagen, i vått hår, i minst åtte dager. Deretter én gang i uka i tre uker. Håret vaskes først med en vanlig sjampo, og kammes deretter grundig.

FOREBYGGING

Lusemidler skal ikke brukes som forebyggende behandling, det bare øker lusas mulighet til å bli motstandsdyktig.

Det beste forebyggende tiltaket er at foreldrene undersøker sine barn for hodelus med jevne mellomrom slik at lusa kan oppdages før den får spredt seg til andre.

NB! DET ER DE SOM GÅR UOPPDAGET MED LUS SOM ER SMITTEBÆRERE.

BEHANDLING

Bare personer med påvist lus skal behandles. Malation liniment og Prioderm liniment (kjøpes reseptfritt på apotek) er fortsatt de mest effektive midlene. Det gjøres to behandlinger med 8-14 dagers mellomrom. Følg bruksanvisningen nøye. Kam håret en time etter behandling. Det er viktig å følge godt med og kontrollere håret i tre uker etter siste behandling. Hvis lusene er resistente, vil de vanligvis bli lammet for en stund, for så å våkne til liv igjen. Disse lusene kan kammes ut av håret før de våkner.

For å minske risikoen for ny smitte bør de som har påvist lus behandles samtidig. Barnet kan gå i barnehagen eller på skolen etter første behandling. Gravide og barn under 1 år bør konsultere lege eller helsesøster før eventuell behandling.

De som får påvist lus skal skifte putevar, dynetrekk og laken. Lusene dør hurtig ved oppvarming ved 60° og ved frysing (-20°). Hårstrikker, luer, kammer, børster kan legges i fryseren natten over eller i tørketrommelen.

Husk å informere andre som barnet har vært i kontakt med siste 2 -3 måneder, slik at disse også blir undersøkt.

KONTAKT HELSESØSTER VED BEHOV.

HELSESØSTER BER OM AT FORELDRE UNDERSØKER SINE BARN GRUNDIG.

